ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JULIANE KOKOTT
της 26ης Οκτωβρίου 2006 [1] [1]

I — Εισαγωγή

1. Στο επίκεντρο της παρούσας διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως τίθεται εκ νέου το ζήτημα της έννομης προστασίας των ιδιωτών έναντι των κανονισμών της Κοινότητας.

2. Μολονότι το Δικαστήριο διευκρίνισε εσχάτως, μεταξύ άλλων, με τις αποφάσεις του επί των υποθέσεων Unión de Pequeños Agricultores [2] και Jégo-Quéré [3] υπό ποιες προϋποθέσεις οι ιδιώτες μπορούν βάσει του άρθρου 230, παράγραφος 4, ΕΚ να στραφούν απευθείας κατά κανονισμού της Κοινότητας με προσφυγή ακυρώσεως ασκούμενη ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων [4], το ζήτημα της έννομης προστασίας τίθεται εν προκειμένω υπό διαφορετικό πρίσμα: υπό ποιες περιστάσεις μπορεί ένας ιδιώτης να επικαλεστεί *ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων* την έλλειψη νομιμότητας ενός κοινοτικού κανονισμού τον οποίο δεν προσέβαλε προηγουμένως απευθείας ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων;

3. Η παρούσα υπόθεση αφορά το καθεστώς των ποσοστώσεων στην παραγωγή ισογλυκόζης που ισχύει στην Κοινότητα από τα τέλη της δεκαετίας του 1970. Στο πλαίσιο της κύριας δίκης, η γαλλική επιχείρηση Roquette Frères [5] προσέβαλε ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων τις ποσοστώσεις στην παραγωγή ισογλυκόζης που της χορήγησαν οι εθνικές αρχές. Προς στήριξη των αιτημάτων της, η εταιρία Roquette Frères υποστη-

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

2 — Απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2002, σ. I-6677) με προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs της 21ης Μαρτίου 2002.

3 — Απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, C-263/02 P, Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (Συλλογή 2004, σ. I-3425).

4 — Βλ. επίσης, στη συνάφεια αυτή, την επέκταση του δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής από ιδιώτες που προβλέπει το άρθρο III-365, παράγραφος 4, της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης που υπεγράφη στη Ρώμη στις 29 Οκτωβρίου 2004 (ΕΕ C 310, σ. 1)· η διάταξη αυτή παρέχει στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τη δυνατότητα να ασκούν προσφυγή ακυρώσεως και κατά των κανονιστικών πράξεων που τα αφορούν άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα.

5 — Το όνομα Roquette Frères δεν είναι άγνωστο στη νομολογία του Δικαστηρίου· βλ. π.χ. την απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 1980, 138/79, Roquette Frères κατά Συμβουλίου (Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 313), με την οποία το Δικαστήριο απεφάνθη επί των δικαιωμάτων ακροάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, την απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 1980, 145/79, Roquette Frères κατά Administration française des douanes (Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 153), με την οποία το Δικαστήριο απεφάνθη επί του περιορισμού των χρονικών αποτελεσμάτων των αποφάσεών του, και την απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2002, C-94/00, Roquette Frères (Συλλογή 2002, σ. I-9011), με την οποία το Δικαστήριο προέβη σε διευκρινίσεις σε σχέση με το νομικό καθεστώς που διέπει τους ελέγχους που διενεργεί η Επιτροπή σε υποθέσεις ανταγωνισμού.

ρίζει ότι τα κοινοτικά όργανα υπολόγισαν κατά τρόπο εσφαλμένο τις βασικές ποσότητες ισογλυκόζης για τη μητροπολιτική Γαλλία [6], διότι δεν έλαβαν υπόψη τους την ισογλυκόζη που παράγεται ως ενδιάμεσο προϊόν για την παρασκευή άλλων προϊόντων τα οποία προορίζονται για πώληση.

II — Νομικό πλαίσιο

Α — *Το πλαίσιο της διαφοράς*

4. Η ισογλυκόζη αποτελεί υγρή γλυκαντική ουσία που παράγεται εν γένει από τη γλυκόζη που απαντά στο άμυλο· το άμυλο αυτό λαμβάνεται από σιτηρά, κυρίως δε από αραβόσιτο [7]. Η ισογλυκόζη θεωρείται ως προϊόν αμέσου υποκαταστάσεως της υγρής ζάχαρης που προέρχεται από τη μεταποίηση του ζαχαρότευτλου ή του ζαχαροκάλαμου, προϊόντα με τα οποία τελεί σε άμεσο ανταγωνισμό [8].

5. Κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1970 εισήχθη, όπως προηγουμένως είχε συμβεί και με την παραγωγή ζάχαρης [9], ένα καθεστώς ποσοστώσεων [10] στην παραγωγή ισογλυκόζης, το οποίο πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με ορισμένες εγγυήσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής σε σχέση με τη διάθεση ζάχαρης, δεδομένου ότι η παραγωγή ισογλυκόζης συνέβαλε στην αύξηση των πλεονασμάτων ζάχαρης της Κοινότητας, σκοπός δε του καθεστώτος αυτού ήταν ο περιορισμός της παραγωγής της μέσω ποσοστώσεων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι τυχόν αρνητικές συνέπειες επί της πολιτικής της ζάχαρης της Κοινότητας [11].

6. Αρχικώς, οι ποσοστώσεις στην παραγωγή κατανέμονταν, με κανονισμούς της Κοινότητας, απευθείας στις διάφορες επιχειρήσεις.

6 — Για τα γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα ισχύουν χωριστές βασικές ποσότητες ισογλυκόζης οι οποίες δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας.

7 — Βλ. συναφώς την απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1992, C-210/90, Roquette Frères (Συλλογή 1992, σ. I-731, σκέψη 3). Με την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 1111/77 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977, περί θεσπίσεως κοινών διατάξεων για την ισογλυκόζη (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/018, σ. 86) ως ισογλυκόζη χαρακτηρίζεται το σιρόπιο γλυκόζης με υψηλή περιεκτικότητα σε φρουκτόζη. Η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της ζάχαρης ορίζει την ισογλυκόζη ως το προϊόν που λαμβάνεται από τη γλυκόζη ή τα πολυμερή της γλυκόζης, περιεκτικότητας επί ξηρού βάρους τουλάχιστον 10 % σε φρουκτόζη· βλ. συναφώς το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ΄, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81, του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1981, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 177, σ. 4) και, εσχάτως, το άρθρο 2, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 318/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 58, σ. 1).

8 — Βλ. τη δεύτερη και την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1111/77 καθώς και τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81.

9 — Η προσπάθεια παρεμφερούς μεταχειρίσεως της ζάχαρης και της ισογλυκόζης αποτελεί τη βασική φιλοσοφία από την οποία εμφορούνται οι αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 1293/79 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1979, περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 1111/77 περί θεσπίσεως κοινών διατάξεων για την ισογλυκόζη (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/025, σ. 176), με τον οποίον εισήχθη για πρώτη φορά το καθεστώς των ποσοστώσεων για την ισογλυκόζη· βλ., στο ίδιο πνεύμα, τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81.

10 — Αυτό το καθεστώς των ποσοστώσεων στηρίζεται στην κατανομή βασικών ποσοστώσεων (οι οποίες ονομάζονται επίσης και ποσοστώσεις Α) και συμπληρωματικών ποσοστώσεων (οι οποίες ονομάζονται επίσης ποσοστώσεις Β). Η ζάχαρη και η ισογλυκόζη, οι οποίες παράγονταν πέραν των ποσοστώσεων αυτών (οι οποίες ονομάζονται επίσης «ζάχαρη Γ» ή «ισογλυκόζη Γ» ή «πλεονασματική ζάχαρη» ή «πλεονασματική ισογλυκόζη»), προορίζονταν κατ' αρχήν για εξαγωγή σε τρίτες χώρες και δεν μπορούσαν κατά κανόνα να διατεθούν εντός της Κοινότητας.

11 — Βλ., στο ίδιο πνεύμα, την απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 1980, 138/79 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψεις 26 και 27).

Έτσι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1111/77, που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1293/79 [12], κάθε εγκατεστημένη στην Κοινότητα επιχείρηση που παρήγαγε ισογλυκόζη έλαβε για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουλίου 1979 έως 30 Ιουνίου 1980 μία βασική ποσόστωση η οποία έπρεπε κατ' αρχήν να ισούται με το διπλάσιο της παραγωγής της κατά το χρονικό διάστημα από 1ης Νοεμβρίου 1978 έως 30 Απριλίου 1979, πλην όμως μπορούσε να διορθωθεί, εφόσον παρίστατο ανάγκη, ούτως ώστε η ανώτατη ποσόστωσή της να μην υπερβαίνει το 85 % και να μην είναι μικρότερη του 65 % της ετήσιας τεχνικής ικανότητάς της παραγωγής [13].

7. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9, παράγραφος 4, του κανονισμού 1111/77, σε συνδυασμό με το παράρτημα ΙΙ του εν λόγω κανονισμού, η βασική ποσόστωση που χορηγήθηκε στην εταιρία Roquette Frères ανερχόταν σε 15 887 τόνους [14]. Πέραν αυτού, κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 3 της ιδίας διατάξεως, η εταιρία Roquette Frères είχε δικαίωμα να λάβει ανώτατη ποσόστωση η οποία, βάσει των στοιχείων της ίδιας της εταιρίας, ανερχόταν σε 20 022 τόνους, πράγμα που αντιστοιχεί σε ποσότητα 4 135 τόνων επιπλέον της βασικής ποσοστώσεως.

8. Με απόφασή του της 29ης Οκτωβρίου 1980, το Δικαστήριο ακύρωσε τον κανονισμό 1293/79 κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας Roquette Frères λόγω διαδικαστικής πλημμέλειας κατά την ακρόαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου [15]. Κατόπιν αυτού, το Συμβούλιο εξέδωσε νέες, με το αυτό περιεχόμενο, ρυθμίσεις οι οποίες τροποποίησαν τον κανονισμό 1111/77, και δη κατ' αρχάς με τον κανονισμό 387/81 [16] για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουλίου 1979 έως 30 Ιουνίου 1980 και, στη συνέχεια, με τον κανονισμό 388/81 [17] για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουλίου 1980 έως 30 Ιουνίου 1981 [18]. Με τους κανονισμούς αυτούς, η εταιρία Roquette Frères έλαβε και πάλι την ήδη αναφερθείσα βασική ποσόστωση των 15 887 τόνων καθώς και επιπλέον ποσόστωση 4 135 τόνων.

9. Από 1ης Ιουλίου 1981, οι διατάξεις για την παραγωγή ζάχαρης και ισογλυκόζης συγκεντρώθηκαν σε μια νέα κοινή οργάνωση αγοράς στην οποία και οι ποσοστώσεις παραγωγής ισογλυκόζης δεν κατανέμονταν πλέον απευθείας σε επιμέρους επιχειρήσεις, αλλά —όπως είχε συμβεί προηγουμένως με

12 — Βλ., μεταξύ άλλων, το άρθρο 3 του κανονισμού 1293/79.

13 — Η ρύθμιση αυτή διατηρήθηκε και για τη χρονική περίοδο από 1ης Ιουλίου 1980 έως την 30ή Ιουνίου 1981, βλ. το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1592/80 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1980, περί εφαρμογής των καθεστώτων ποσοστώσεων παραγωγής στους τομείς της ζάχαρης και της ισογλυκόζης για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1980 έως 30 Ιουνίου 1981 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/029, σ. 48).

14 — Αυτά καθώς και τα αριθμητικά στοιχεία που ακολουθούν αφορούν την ισογλυκόζη ξηράς μορφής.

15 — Απόφαση προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5 (βλ., μεταξύ άλλων, τη σκέψη 37). Βλ., επίσης, την πανομοιότυπη ως προς το σημείο αυτό απόφαση που δημοσιεύθηκε την ίδια ημερομηνία επί της υποθέσεως 139/79 (Maizena κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1980/ΙΙΙ, σ. 359, ιδίως τη σκέψη 38).

16 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 387/81 του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 1981, περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 1111/77 περί θεσπίσεως κοινών διατάξεων για την ισογλυκόζη (ΕΕ L 44, σ. 1).

17 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 388/81 του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 1981, περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 1592/80 περί εφαρμογής των καθεστώτων ποσοστώσεων παραγωγής στους τομείς της ζάχαρης και ισογλυκόζης για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1980 έως 30ής Ιουνίου 1981 (ΕΕ L 44, σ. 4).

18 — Το Δικαστήριο απέρριψε με την απόφασή του της 30ής Σεπτεμβρίου 1982 επί της υποθέσεως 110/81, Roquette Frères κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1982, σ. 3159, σημείο 1 του σκεπτικού) ως αβάσιμη την προσφυγή ακυρώσεως που είχε ασκήσει η εταιρία Roquette Frères κατά αυτών των δύο κανονισμών που τροποποίησαν τον κανονισμό 1111/77. Βλ., επίσης, τις αποφάσεις που δημοσιεύθηκαν την ίδια ημερομηνία στις υποθέσεις 108/81 (Amylum κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1982, σ. 3107) και 114/81 (Tunnel Refineries κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1982, σ. 3189) επί των προσφυγών ακυρώσεως που είχαν ασκηθεί κατά του κανονισμού 387/81.

τις ποσοστώσεις ζάχαρης— κατανέμονταν απλώς στο σύνολό τους στα κράτη μέλη υπό τη μορφή βασικών ποσοτήτων [19]. Έκτοτε, οι αρχές των κρατών μελών έχουν την υποχρέωση να προβαίνουν στη συγκεκριμένη κατανομή των ποσοστώσεων στις διάφορες επιχειρήσεις.

10. Από 1ης Ιουλίου 1981 έως 30 Ιουνίου 2006, αυτή η κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης απέρρεε κατ' αρχάς από τον κανονισμό 1785/81, ακολούθως δε από τον κανονισμό 2038/1999 [20] και, τελευταία, από τον κανονισμό 1260/2001 [21]. Από 1ης Ιουλίου 2006 εφαρμόζεται ο κανονισμός 318/2006 ο οποίος ωστόσο δεν ασκεί επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση [22].

Β — *Οι επίμαχες στην υπό κρίση υπόθεση διατάξεις*

11. Κατά το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1785/81, τα κράτη μέλη ήσαν υποχρεωμένα να κατανείμουν μια ποσόστωση Α και μια ποσόστωση Β σε κάθε ζαχαροβιομηχανία ή βιομηχανία παραγωγής ισογλυκόζης εγκατεστημένη στο έδαφός τους η οποία είχε λάβει, κατά την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1980 έως 30 Ιουλίου 1981, μια βασική ποσόστωση όπως όριζε ο κανονισμός 1111/77 [23].

12. Η ποσόστωση Α μιας βιομηχανίας παραγωγής ισογλυκόζης έπρεπε να ισούται με τη βασική ποσόστωση που της είχε χορηγηθεί για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1980 έως 30 Ιουνίου 1981, η δε ποσόστωση Β έπρεπε να ανέρχεται στο 23,55 % της ποσοστώσεως Α (άρθρο 24, παράγραφοι 3 και 5, του κανονισμού 1785/81). Το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81 περιείχε πίνακα ο οποίος καθόριζε τις συνολικές βασικές ποσότητες που μπορούσαν με τον τρόπο αυτόν να χορηγηθούν σε κάθε κράτος μέλος ως ποσοστώσεις Α και Β: από τον πίνακα αυτόν προέκυπτε για τη μητροπολιτική Γαλλία, σε σχέση με την ισογλυκόζη, βασική ποσότητα Α ανερχόμενη σε 15 887 τόνους και βασική ποσότητα Β ανερχόμενη σε 4 135 τόνους. Αυτή η ρύθμιση των ποσοστώσεων ίσχυε από 1ης Ιουλίου 1981 και η ισχύς της παρατάθηκε επανειλημμένως [24].

13. Και με τον κανονισμό 2038/1999 το Συμβούλιο διατήρησε αρχικά αυτές τις

19 — Εξαίρεση αποτελούν συναφώς ορισμένες διατάξεις οι οποίες αφορούν την προσχώρηση νέων κρατών μελών με τις οποίες ο κοινοτικός νομοθέτης καθόρισε απευθείας τις ποσοστώσεις ισογλυκόζης των επιμέρους επιχειρήσεων, όπως στην περίπτωση της Ελλάδας με το άρθρο 24, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1785/81 και στην περίπτωση της Φινλανδίας με το άρθρο 27, παράγραφος 4, τέταρτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 2038/1999 του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 1999, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 252, σ. 1).

20 — Ο κανονισμός 1785/81 καταργήθηκε με τον κανονισμό 2083/1999.

21 — Κανονισμός (ΕΚ) 1260/2001 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2001, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 178, σ. 1). Ο κανονισμός αυτός κατήργησε τον κανονισμό 2038/1999.

22 — Ο κανονισμός 318/2006 κατήργησε τον κανονισμό 1260/2001.

23 — Παρεμφερείς διατάξεις περιλαμβάνουν και οι μεταγενέστεροι κανονισμοί για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης: βλ. άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 2038/1999 και άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 1260/2001.

24 — Βλ. τους κανονισμούς (ΕΟΚ) 934/86 του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 1986 (ΕΕ L 87, σ. 1), (ΕΟΚ) 305/91 του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 1991 (ΕΕ L 37, σ. 1), (ΕΟΚ) 1548/93 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993 (ΕΕ L 154, σ. 10), (ΕΚ) 133/94 του Συμβουλίου, της 24ης Ιανουαρίου 1994 (ΕΕ L 22, σ. 7) και (ΕΚ) 1101/95 του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 1995 (ΕΕ L 110, σ. 1), οι οποίοι εκδόθηκαν προκειμένου να τροποποιήσουν τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1785/81 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της ζάχαρης.

βασικές ποσότητες για τα οικονομικά έτη 1995/96 έως 2000/2001. Έτσι, βάσει του πίνακα του άρθρου 27, παράγραφος 3, του ανωτέρω κανονισμού, οριζόταν ότι για την ισογλυκόζη στη μητροπολιτική Γαλλία η βασική ποσότητα Α ανερχόταν εκ νέου σε 15 887 τόνους και η βασική ποσότητα Β σε 4 135 τόνους.

14. Εντούτοις, ταυτόχρονα το άρθρο 26, παράγραφος 5, του κανονισμού 2038/1999 παρείχε πλέον τη δυνατότητα μειώσεως των ανωτέρω βασικών ποσοτήτων προκειμένου να συμμορφωθεί η Κοινότητα με τις αναληφθείσες διεθνείς υποχρεώσεις της [25]. Η Επιτροπή έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής για το οικονομικό έτος 2000/2001 και μείωσε, σε σχέση με την ποσόστωση ισογλυκόζης που είχε χορηγηθεί στη μητροπολιτική Γαλλία, τη βασική ποσότητα Α σε 15 280,4 τόνους, πράγμα που ισοδυναμεί με μείωση της τάξεως των 606,6 τόνων, και τη βασική ποσότητα Β σε 3 977,1 τόνους, πράγμα που ισοδυναμεί με μείωση της τάξεως των 157,9 τόνων (άρθρο 1, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού 2073/2000 [26]).

15. Τέλος, για τα οικονομικά έτη 2001/2002 έως 2005/2006 το Συμβούλιο καθόρισε με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001, σε σχέση με την ισογλυκόζη που είχε χορηγηθεί στη μητροπολιτική Γαλλία, μια νέα βασική ποσότητα Α ανερχόμενη σε 15 747,1 τόνους και μια νέα βασική ποσότητα Β ανερχόμενη σε 4 098,6 τόνους, ωστόσο το άρθρο 10, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού αυτού παρείχε και πάλι τη δυνατότητα μειώσεως των ποσοτήτων αυτών προς εκπλήρωση των διεθνών υποχρεώσεων που είχε αναλάβει η Κοινότητα.

16. Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή μείωσε για το οικονομικό έτος 2002/2003, σε σχέση με την ισογλυκόζη που είχε χορηγηθεί στη μητροπολιτική Γαλλία, τη βασική ποσότητα Α σε 14 698,2 τόνους, γεγονός που ισοδυναμεί με μείωση της τάξεως των 1 048,9 τόνων, και τη βασική ποσότητα Β σε 3 825,6 τόνους, γεγονός που ισοδυναμεί με μείωση της τάξεως των 273 τόνων (άρθρο 1, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού 1745/2002 [27]). Ακολούθως, η Επιτροπή προέβη εκ νέου σε μείωση για την περίοδο εμπορίας 2003/2004 μειώνοντας, σε σχέση με την ποσόστωση ισογλυκόζης που είχε χορηγηθεί στη μητροπολιτική Γαλλία, τη βασική ποσότητα Α σε 15 485,0 τόνους, γεγονός που συνιστά μείωση της τάξεως των 262,1 τόνων, και τη βασική ποσότητα Β σε 4 030,4 τόνους, γεγονός που συνιστά μείωση της τάξεως των 68,2 τόνων (άρθρο 1, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα Ι και ΙΙ του κανονισμού 1739/2003 [28]).

25 — Πρόκειται για τη Συμφωνία για τη γεωργία η οποία συνήφθη στο πλαίσιο των πολυμερών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994) οι οποίες κατέληξαν στη δημιουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ 1994, L 336, σ. 22).

26 — Κανονισμός (ΕΚ) 2073/2000 της Επιτροπής, της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, για τη μείωση στον τομέα της ζάχαρης της εγγυημένης ποσότητας στο πλαίσιο του καθεστώτος των ποσοστώσεων παραγωγής και των αναμενόμενων μέγιστων αναγκών εφοδιασμού των επιχειρήσεων ραφιναρίσματος στο πλαίσιο των προτιμησιακών καθεστώτων εισαγωγής, για την περίοδο εμπορίας 2000/2001 (ΕΕ L 246, σ. 38).

27 — Κανονισμός (ΕΚ) 1745/2002 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2002, για τη μείωση, στον τομέα της ζάχαρης, της εγγυημένης ποσότητας στο πλαίσιο του καθεστώτος των ποσοστώσεων παραγωγής και των αναμενόμενων μέγιστων αναγκών εφοδιασμού των επιχειρήσεων ραφιναρίσματος στο πλαίσιο των προτιμησιακών καθεστώτων εισαγωγής, για την περίοδο εμπορίας 2002/2003 (ΕΕ L 263, σ. 31).

28 — Κανονισμός (ΕΚ) 1739/2003 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, για τη μείωση, στον τομέα της ζάχαρης, της εγγυημένης ποσότητας στο πλαίσιο του καθεστώτος των ποσοστώσεων παραγωγής και των αναμενόμενων μεγίστων αναγκών εφοδιασμού των επιχειρήσεων ραφιναρίσματος στο πλαίσιο των προτιμησιακών καθεστώτων εισαγωγής, για την περίοδο εμπορίας 2003/2004 (ΕΕ L 249, σ. 38).

17. Στην εκάστοτε ισχύουσα κοινή οργάνωση αγοράς τα κράτη μέλη είχαν πάντοτε τη δυνατότητα να μεταφέρουν ποσοστώσεις Α και Β από μια επιχείρηση σε άλλες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως του αν η επωφελούμενη με τον τρόπο αυτόν επιχείρηση διέθετε ή όχι ποσόστωση· προς τούτο, επιτρεπόταν οι υφιστάμενες ποσοστώσεις εκάστης βιομηχανίας παραγωγής ισογλυκόζης να μειωθούν κατά 10 % κατά ανώτατο όριο (βλ. άρθρο 25 του κανονισμού 1785/81, άρθρο 30 του κανονισμού 2038/1999 και άρθρο 12 του κανονισμού 1260/2001).

III — Τα πραγματικά περιστατικά και η κύρια δίκη

18. Ενώπιον των γαλλικών διοικητικών δικαστηρίων εκκρεμεί διαφορά μεταξύ της εταιρίας Roquette Frères και του Γάλλου Υπουργού Γεωργίας [29], η οποία έχει ως αντικείμενο τον υπολογισμό των χορηγηθεισών ποσοστώσεων παραγωγής ισογλυκόζης σε κάθε επιχείρηση.

19. Συγκεκριμένα, η εταιρία Roquette Frères στρέφεται, αφενός, κατά της από 28 Ιουνίου 2000 αποφάσεως, με την οποία ο διευθυντής του τμήματος οικονομικών και διεθνών πολιτικών του Υπουργείου Γεωργίας επιβεβαίωσε το ύψος των ποσοστώσεων στην παραγωγή ισογλυκόζης που αυτή είχε λάβει για την περίοδο εμπορίας 1981/82 και, αφετέρου, κατά τεσσάρων αποφάσεων του Υπουργού Γεωργίας της 26ης Οκτωβρίου 2000, της 13ης Ιουλίου 2001, της 23ης Οκτωβρίου 2002 και της 17ης Οκτωβρίου 2003, με τις οποίες προσαρμόστηκε το ύψος των ετησίων ποσοστώσεων στην παραγωγή ισογλυκόζης που είχε λάβει η ανωτέρω επιχείρηση στις ισχύουσες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου [30].

20. Η εταιρία Roquette Frères επικαλείται ενώπιον των γαλλικών διοικητικών δικαστηρίων την έλλειψη νομιμότητας των ανωτέρω πράξεων του Γάλλου Υπουργού Γεωργίας και ζητεί την ακύρωσή τους για τον λόγο ότι οι διατάξεις των διαφόρων κοινοτικών κανονισμών επί των οποίων οι πράξεις αυτές ερείδονται είναι ανίσχυρες. Ειδικότερα, η εταιρία Roquette Frères υποστηρίζει ότι οι βασικές ποσότητες ισογλυκόζης για τη μητροπολιτική Γαλλία υπολογίστηκαν κατά τρόπο εσφαλμένο σε κοινοτικό επίπεδο, διότι δεν ελήφθη υπόψη η παραχθείσα σ' αυτό το κράτος μέλος ισογλυκόζη από 1ης Νοεμβρίου 1978 μέχρι και 30ής Απριλίου 1979 ως ενδιάμεσο προϊόν για την παραγωγή άλλων προϊόντων προοριζόμενων για πώληση.

21. Πρωτοδίκως, η προσφυγή της εταιρίας Roquette Frères απορρίφθηκε από το Tribu-

29 — Ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et de la Ruralité.

30 — Βλ. τα σημεία 13 και 16 των ανά χείρας προτάσεων.

nal administratif Lille [31], με απόφασή του της 11ης Μαρτίου 2004. Κατά της αποφάσεως αυτής, η εταιρία άσκησε στις 28 Μαΐου 2004 έφεση ενώπιον του Cour administrative d'appel Douai [32].

IV — Τα προδικαστικά ερωτήματα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

22. Με απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2005, το Cour administrative d'appel Douai ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα δύο ερωτήματα για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως:

1) Είχε η εταιρία Roquette Frères πέραν πάσης αμφιβολίας το δικαίωμα να προσβάλει παραδεκτώς με ευθεία προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου τη νομιμότητα του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81, του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 2038/1999, του άρθρου 1 του κανονισμού 2073/2000, του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001, του άρθρου 1 του κανονισμού 1745/2002 και του άρθρου 1 του κανονισμού 1739/2003;

2) Στην περίπτωση κατά την οποία η εταιρία Roquette Frères μπορεί παραδεκτώς να προβάλει κατ' ένσταση την έλλειψη νομιμότητας των εν λόγω διατάξεων, ερωτάται αν το άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81, το άρθρο 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 2038/1999, το άρθρο 1 του κανονισμού 2073/2000, το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001, το άρθρο 1 του κανονισμού 1745/2002 και το άρθρο 1 του κανονισμού 1739/2003 είναι έγκυρα στον βαθμό που καθορίζουν τις μέγιστες βασικές ποσότητες παραγωγής ισογλυκόζης για τη μητροπολιτική Γαλλία χωρίς να λαμβάνουν υπόψη την παραχθείσα στο κράτος αυτό ισογλυκόζη μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 1978 και της 30ής Απριλίου 1979, ως ενδιάμεσο προϊόν για την παραγωγή άλλων προϊόντων που προορίζονται για πώληση.

23. Η εταιρία Roquette Frères, η Γαλλική Κυβέρνηση, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως υπέβαλαν γραπτές και προφορικές παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου.

V — Εκτίμηση

24. Με τη διάταξη περί παραπομπής, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' αρχάς αν η εταιρία Roquette Frères εξακολουθεί πράγματι να έχει μέχρι σήμερα το δικαίωμα να επικαλεστεί ενώπιον των εθνικών δικαστη-

31 — Διοικητικό δικαστήριο της Lille.

32 — Διοικητικό Εφετείο του Douai, στο εξής: αιτούν δικαστήριο.

ρίων την έλλειψη νομιμότητας διαφόρων διατάξεων κανονισμών της Κοινότητας που διέπουν τις ποσοστώσεις στην παραγωγή ισογλυκόζης κατά των οποίων η εταιρία αυτή δεν άσκησε προηγουμένως ευθεία προσφυγή ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να εξετάσει το κύρος αυτών ακριβώς των διατάξεων. Ειδικότερα, πρόκειται για τις ακόλουθες έξι διατάξεις (στο εξής: επίδικες διατάξεις):

— άρθρο 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81,

— άρθρο 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 2038/1999,

— άρθρο 1 του κανονισμού 2073/2000,

— άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001,

— άρθρο 1 του κανονισμού 1745/2002 και

— άρθρο 1 του κανονισμού 1739/2003.

Δεδομένου ότι όλες οι ανωτέρω διατάξεις δεν διαφέρουν ουσιαστικά για τους σκοπούς της απαντήσεως των προδικαστικών ερωτημάτων, θα εξεταστούν στη συνέχεια από κοινού.

Α — *Επί του πρώτου ερωτήματος: Νομιμοποίηση της εταιρίας Roquette Frères να ασκήσει ευθεία προσφυγή κατά των επίμαχων διατάξεων*

25. Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα ζητείται η διευκρίνιση του ζητήματος αν η εταιρία Roquette Frères εξακολουθεί να νομιμοποιείται να επικαλεστεί ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων την έλλειψη νομιμότητας των επίμαχων διατάξεων. Προς τούτο, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν η εταιρία αυτή θα είχε αναμφίβολα το δικαίωμα να ασκήσει ενώπιον του Δικαστηρίου ευθεία προσφυγή ακυρώσεως κατά των επίμαχων διατάξεων.

26. Ως εκ τούτου, αυτό το πρώτο σκέλος του προδικαστικού ερωτήματος αφορά κατ' ουσίαν την επιλογή μεταξύ των δύο δυνα-

τοτήτων που έχουν οι ιδιώτες σε σχέση με τον δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων. Με την προβληματική αυτή το Δικαστήριο έχει ασχοληθεί ποικιλοτρόπως [33].

1. Επί του κριτηρίου επιλογής μεταξύ ευθείας προσφυγής και ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας

27. Το σύστημα παροχής δικαστικής προστασίας της Συνθήκης ΕΚ παρέχει στους ιδιώτες κατ' αρχήν δύο δυνατότητες δικαστικού ελέγχου της νομιμότητας πράξεων της Κοινότητας.

28. Αφενός, η προσφυγή ακυρώσεως παρέχει στους ιδιώτες τη δυνατότητα, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, να προσβάλουν απευθείας ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων μια πράξη της Κοινότητας και να ελέγξουν τη νομιμότητά της [34].

29. Αφετέρου, οι ιδιώτες μπορούν στο πλαίσιο δίκης ενώπιον εθνικού δικαστηρίου να επικαλεστούν κατ' ένσταση την έλλειψη νομιμότητας μιας κοινοτικής πράξεως, στην περίπτωση δε αυτή κάθε δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο με διάταξη περί παραπομπής βάσει του άρθρου 234, παράγραφος 1, στοιχείο β', ΕΚ να ελέγξει το κύρος αυτής της κοινοτικής πράξεως [35]. Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο εξετάζει ως ένα βαθμό κατά έμμεσο τρόπο τη νομιμότητα της κοινοτικής πράξεως, όπως και εν προκειμένω στο πλαίσιο της κύριας δίκης.

30. Αν ο προσφεύγων δεν έχει άλλη δυνατότητα να ελέγξει την έλλειψη νομιμότητας μιας κοινοτικής πράξεως που τον αφορά, το θεμελιώδες δικαίωμα παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας [36] επιβάλλει όπως του παρασχεθεί η ως άνω περιγραφείσα έμμεση δυνατότητα και του επιτραπεί να προβάλει κατ' ένσταση τις αιτιάσεις του στο πλαίσιο της ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου διεξαγόμενης δίκης.

33 — Βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 1983, 216/82, Universität Hamburg (Συλλογή 1983, σ. 2771, σκέψεις 5 επ.), της 9ης Μαρτίου 1994, C-188/92, TWD (Συλλογή 1994, σ. I-833, σκέψεις 10 επ.), της 12ης Δεκεμβρίου 1996, C-241/95, Accrington Beef κ.λπ. (Συλλογή 1996, σ. I-6699, σκέψεις 14 επ.), της 30ής Ιανουαρίου 1997, C-178/95, Wiljo (Συλλογή 1997, σ. I-585, σκέψεις 15 επ.), της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-408/95, Eurotunnel κ.λπ. (Συλλογή 1997, σ. I-6315, σκέψεις 26 επ.), της 15ης Φεβρουαρίου 2001, C-239/99, Nachi Europe (Συλλογή 2001, σ. I-1197, σκέψεις 28 επ.), της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-390/98, Banks (Συλλογή 2001, σ. I-6117, σκέψεις 109 επ.), και της 23ης Φεβρουαρίου 2006, C-346/03 και C-529/03, Atzeni κ.λπ. (Συλλογή 2006, σ. I-1875, σκέψεις 30 επ.), καθώς και τις αποφάσεις Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 2, σκέψη 40) και Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 30).

34 — Η ειδική δικονομική παραλλαγή του άρθρου 241 ΕΚ δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή και, ως εκ τούτου, δεν θα εξεταστεί στη συνέχεια (βλ. σε σχέση με το άρθρο 241 ΕΚ π.χ. την απόφαση Nachi Europe, προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψεις 33 και 34).

35 — Αποφάσεις Universität Hamburg (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψεις 10 και 12), Nachi Europe (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψη 35), Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 2, σκέψη 40) και Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 30).

36 — Σε σχέση με αυτό το θεμελιώδες δικαίωμα βλ. τις αποφάσεις της 15ης Μαΐου 1986, 222/84, Johnston (Συλλογή 1986, σ. 1651, σκέψη 18), Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 2, σκέψη 39) και Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 29), περαιτέρω δε το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (ΕΕ 2000, C 364, σ. 1).

31. Αντιθέτως, αν ο εκάστοτε προσφεύγων έχει τη δυνατότητα να ζητήσει έννομη προστασία διά της ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, τότε πρέπει να κάνει χρήση αυτής της άμεσης δυνατότητας, εφόσον προτίθεται να ζητήσει τον δικαστικό έλεγχο της εν λόγω νομικής πράξεως [37]. Άλλως, θα υφίστατο κίνδυνος καταστρατηγήσεως της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής που προβλέπει το άρθρο 230, παράγραφος 5, ΕΚ, καθώς και κίνδυνος ανατροπής του απρόσβλητου χαρακτήρα που αποκτά η εν λόγω πράξη μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής [38].

32. Η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής και ο απρόσβλητος χαρακτήρας που η πράξη αποκτά μετά τη λήξη της εξυπηρετούν την ασφάλεια δικαίου· το ζητούμενο είναι οι έννομες συνέπειες των πράξεων των κοινοτικών οργάνων να μην αποτελούν αντικείμενο «επ' αόριστον αμφισβητήσεως» [39]. Επομένως, δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ καθίσταται απρόσβλητη η κοινοτική πράξη έναντι του προσώπου που άφησε να παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατ' αυτής και δεν μπορεί να αμφισβητηθεί αργότερα ούτε κατ' ένσταση η νομιμότητά της ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων [40]· το εθνικό δικαστήριο δεσμεύεται από την κοινοτική πράξη που έχει καταστεί απρόσβλητη [41].

33. Εντούτοις, ο αποκλεισμός της προβολής ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων δικαιολογείται μόνο στην περίπτωση που ο ιδιώτης είχε χωρίς καμία αμφιβολία τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων [42]. Ενόψει του θεμελιώδους δικαιώματος παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, δεν θα πρέπει προ παντός αντικειμενικά υφιστάμενες αβεβαιότητες ως προς το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής των φυσικών και νομικών προσώπων βάσει του άρθρου 230, παράγραφος 4, ΕΚ να αποβαίνουν εν γένει εις βάρος των ενδιαφερομένων. Άλλως, θα υφίστατο σημαντική πίεση επ' αυτών των προσώπων να ασκούν για αμιγώς προληπτικούς λόγους προσφυγές ακυρώσεως, ακόμη και στην περίπτωση που το παραδεκτό τους θα ήταν αμφίβολο, προκειμένου να μη διακινδυνεύσουν τη δυνατότητά τους να υπάρξει δικαστικός έλεγχος της οικείας κοινοτικής πράξεως. Τούτο θα ήταν απευκταίο και από λόγους οικονομίας της δίκης.

37 — Βλ., στο ίδιο πνεύμα, τις αποφάσεις TWD (ιδίως τη σκέψη 17) και Nachi Europe (σκέψεις 37 έως 39), αμφότερες προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 33.

38 — Αποφάσεις TWD (σκέψεις 17 και 18), Nachi Europe (σκέψεις 29 και 30), Banks (σκέψη 111) και Atzeni (σκέψη 31), προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 33.

39 — Αποφάσεις TWD (σκέψη 16), Wiljo (σκέψη 19) και Nachi Europe (σκέψη 29), προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 33.

40 — Βλ. αποφάσεις TWD (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψεις 13 και 17), Nachi Europe (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψεις 30 και 37) και της 10ης Ιουλίου 2003, C-11/00, Επιτροπή κατά ΕΚΤ (Συλλογή 2003, σ. I-7147, σκέψη 75). Ωστόσο, η ανωτέρω νομολογία αφορά μόνον περιπτώσεις στις οποίες η ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων διαφορά και η πιθανότητα υποβολής προδικαστικού ερωτήματος δύνανται πράγματι λόγω του αντικειμένου τους να θέσουν εν αμφιβόλω το κύρος μιας κοινοτικής πράξεως· βλ. τις αποφάσεις Banks (σκέψη 112) και Wiljo (σκέψεις 27 και 29), αμφότερες προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 33.

41 — Βλ. αποφάσεις TWD (σκέψη 25), Wiljo (σκέψη 24) και Nachi Europe (σκέψη 40), προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 33. Κατά την απόφαση Atzeni (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψεις 30 και 34), διάταξη περί παραπομπής που θα έχει ως αντικείμενο το κύρος της εν λόγω κοινοτικής πράξεως θα ήταν απαράδεκτη.

42 — Η προϋπόθεση ότι το δικαίωμα του ιδιώτη προς άσκηση προσφυγής βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ πρέπει να υφίσταται «άνευ ουδεμίας αμφιβολίας» απορρέει, κατά πάγια νομολογία, από τις αποφάσεις TWD (σκέψη 24), Wiljo (σκέψεις 21 και 23), Nachi Europe (σκέψεις 37 και 38) και Banks (σκέψη 111), όλες προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 33· βλ. επίσης την απόφαση Επιτροπή κατά ΕΚΤ (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 40, σκέψη 75). Ομοίως, οι προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 33 αποφάσεις Accrington Beef (σκέψεις 15 και 16), Eurotunnel κ.λπ. (σκέψεις 28 και 29) και Atzeni κ.λπ. (σκέψη 34) έθεσαν ως βάση τους το αν η προσφυγή ακυρώσεως του ιδιώτη θα ήταν «προδήλως», «αναντίρρητα» ή «προφανώς» παραδεκτή.

34. Επομένως, η προβληθείσα από την εταιρία Roquette Frères ενώπιον των γαλλικών διοικητικών δικαστηρίων ένσταση μπορεί να αποκλειστεί μόνο στην περίπτωση που η εταιρία είχε χωρίς καμία αμφιβολία τη δυνατότητα να ασκήσει βάσει του άρθρου 230 ΕΚ προσφυγή ακυρώσεως των επίμαχων διατάξεων.

2. Επί του δικαιώματος της εταιρίας Roquette Frères να ασκήσει προσφυγή κατά των επίμαχων διατάξεων

35. Δεδομένου ότι αποτελούν μέρος κανονισμών, οι επίδικες διατάξεις έχουν γενική ισχύ και ισχύουν άμεσα σε κάθε κράτος μέλος (άρθρο 249, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ). Κατά τέτοιων διατάξεων μπορούν να ασκήσουν προσφυγές ακυρώσεως, κατ' αρχήν, μόνον τα όργανα της Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τα κράτη μέλη (άρθρο 230, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, ΕΚ) [43]. Αντιθέτως, ένα νομικό πρόσωπο όπως είναι η εταιρία Roquette Frères δεν έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως παρά μόνο στον βαθμό που οι επίμαχες διατάξεις την αφορούν άμεσα και ατομικά (άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ).

36. Το αν η εταιρία Roquette Frères θα μπορούσε να πληροί τις προϋποθέσεις αυτές αμφισβητείται μεταξύ των μετεχόντων στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου. Ενώ η ίδια η εταιρία καθώς και το Συμβούλιο αρνούνται ότι είχε το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής, διότι κατά την άποψή τους οι επίμαχες διατάξεις δεν την έθιγαν ούτε άμεσα ούτε ατομικά, η Επιτροπή και η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζουν μια εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη.

α) Η προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος πρέπει να επηρεάζεται άμεσα από την πράξη

37. Μια πράξη της Κοινότητας αφορά άμεσα ένα πρόσωπο σε κάθε περίπτωση που επηρεάζει άμεσα τη νομική θέση του, είτε διότι δεν χρήζει (εθνικής ή κοινοτικής) πράξεως μεταφοράς [44] είτε, ωστόσο, διότι η εφαρμογή της χωρεί αυτομάτως και, ως εκ τούτου, οι αρχές στις οποίες έχει ανατεθεί η εφαρμογή της δεν έχουν καμία εξουσία εκτιμήσεως [45].

38. Αντίθετα προς ό,τι συνέβαινε με την προϊσχύσασα ρύθμιση [46], οι ποσοστώσεις για την παραγωγή ισογλυκόζης δεν κατανέμονταν πλέον βάσει των επίμαχων διατάξεων

43 — Βλ. την απόφαση Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 2, σκέψη 35).

44 — Βλ., συναφώς, π.χ. την απόφαση Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 35) καθώς και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 3ης Μαΐου 2002, Τ-177/01, Jégo-Quéré κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-2365, σκέψη 26, τελευταία περίοδος).

45 — Βλ., στο ίδιο πνεύμα, τις αποφάσεις της 5ης Μαΐου 1998, C-386/96 P, Dreyfus κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, I-2309, σκέψη 43), της 29ης Απριλίου 2004, C-486/01 P, Front national κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 2004, σ. I-6289, σκέψη 34) και της 2ας Μαΐου 2006, C-417/04 P, Regione Siciliana κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. I-3881, σκέψη 28).

46 — Βλ. τον προπαρατεθέντα στα σημεία 6 έως 8 των ανά χείρας προτάσεων κανονισμό 1111/77, ιδίως το άρθρο του 9 και τα παραρτήματά του II όπως τροποποιήθηκαν με τους κανονισμούς 1293/79, 387/81 και 388/81.

απευθείας μέσω κανονισμού στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, αλλά χορηγούνταν στο σύνολό τους, υπό τη μορφή βασικών ποσοτήτων, στα κράτη μέλη, τα οποία έπρεπε ακολούθως να κατανείμουν αυτές τις βασικές ποσότητες μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, τόσο η κατανομή των ποσοστώσεων βάσει των κανονισμών 1785/81 και 2038/99 όσο και η μεταγενέστερη προσαρμογή τους βάσει των κανονισμών 2073/2000, 1260/2001, 1745/2002 και 1793/2003 απαιτούσε την έκδοση εθνικής πράξεως μεταφοράς.

39. Επιπλέον, όπως ορθώς υποστηρίζουν η εταιρία Roquette Frères και το Συμβούλιο, στα κράτη μέλη παρασχέθηκε, στο πλαίσιο της εκάστοτε ισχύουσας κοινής οργανώσεως αγοράς, η περαιτέρω δυνατότητα να μεταφέρουν ποσοστώσεις μέχρι ενός ανώτατου ορίου 10 % από ορισμένες επιχειρήσεις παραγωγής ισογλυκόζης σε άλλες επιχειρήσεις [47]. Με τον τρόπο αυτόν, το σύστημα των ποσοστώσεων που εισήγαγε η Κοινότητα άφηνε στις αρχές των κρατών μελών, καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσιμης εν προκειμένω χρονικής περιόδου, μια μη αμελητέα εξουσία εκτιμήσεως κατά την κατανομή των ποσοστώσεων ισογλυκόζης στους εκάστοτε εγκατεστημένους στο έδαφός τους παραγωγούς [48].

40. Βεβαίως, το περιεχόμενο των ενεργειών των εθνικών αρχών ήταν κατά τα λοιπά σε μεγάλο βαθμό προκαθορισμένο. Έτσι, τα κράτη μέλη δεν μπορούσαν να υπερβούν το σύνολο των βασικών ποσοτήτων ισογλυκόζης που είχε χορηγηθεί σε αυτά και, περαιτέρω, έπρεπε να χορηγήσουν σε κάθε επιχείρηση παραγωγής ισογλυκόζης, η οποία είχε λάβει κατά το παρελθόν κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς ποσοστώσεις ισογλυκόζης, εκ νέου ποσόστωση Α και ποσόστωση Β των οποίων το ακριβές ύψος καθοριζόταν αναλυτικότερα [49]. Ακόμη και τυχόν προσαρμογές των βασικών ποσοτήτων τους, όπως αυτές προέκυπταν από τους κανονισμούς 2073/2000, 1260/2001, 1745/2002 και 1793/2003, έπρεπε να τις μετακυλίουν επί των εκάστοτε επιχειρήσεων παραγωγής ισογλυκόζης.

41. Εντούτοις, αντίθετα προς την άποψη της Επιτροπής, η ύπαρξη απλώς τέτοιων ορίων στη διακριτική ευχέρεια των εθνικών αρχών δεν αρκεί προκειμένου να θεωρηθεί ότι οι επιμέρους παραγωγοί ισογλυκόζης επηρεάζονται άμεσα. Πράγματι, αυτό που έχει αποφασιστική σημασία συναφώς δεν είναι το αν το κοινοτικό δίκαιο αναγνωρίζει μια ιδιαίτερα ευρεία διακριτική ευχέρεια στις αρχές που έχουν επιφορτιστεί με την εφαρμογή των επίμαχων διατάξεων· ούτως ή άλλως ουδέποτε οι αρχές αυτές διαθέτουν απεριόριστη διακριτική ευχέρεια εκ του λόγου ότι δεσμεύονται από το κοινοτικό δίκαιο και, ειδικότερα, από τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει η κοινοτική έννομη τάξη. Αντιθέτως, αποκλείεται να επηρεάζονται άμεσα οι ιδιώτες στην περίπτωση που οι εθνικές αρχές διαθέτουν

47 — Άρθρο 25 του κανονισμού 1785/81, άρθρο 30 του κανονισμού 2038/1999 και άρθρο 12 του κανονισμού 1260/2001.

48 — Βλ. επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Reischl της 23ης Σεπτεμβρίου 1982 επί της υποθέσεως 242/81, Roquette Frères κατά Συμβουλίου (απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1982, Συλλογή 1982, σ. 3213, 3234).

49 — Τούτο συναγόταν, αναλόγως της χρονικής περιόδου, από το άρθρο 24 του κανονισμού 1785/81 (περίοδος αναφοράς: 1η Ιουλίου 1980 έως 30 Ιουνίου 1981), από το άρθρο 27 του κανονισμού 2038/1999 (περίοδος αναφοράς: 1η Ιουλίου 1994 έως 30 Ιουνίου 1995) και από το άρθρο 11 του κανονισμού 1260/2001 (περίοδος αναφοράς: 1η Ιουλίου 2000 έως 30 Ιουνίου 2001).

πράγματι διακριτική ευχέρεια —το περιεχόμενο της οποίας ενδέχεται να είναι περιορισμένο— κατά τη μεταφορά μιας νομικής πράξεως της Κοινότητας και, ως εκ τούτου, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της πράξεως μεταφοράς δεν είναι εκ των προτέρων δεδομένο για τους ιδιώτες.

42. Αυτό συμβαίνει και στην υπό κρίση υπόθεση: μια επιχείρηση όπως η εταιρία Roquette Frères δεν μπορούσε εκ των προτέρων να προβλέψει το συγκεκριμένο ύψος της ποσοστώσεως ισογλυκόζης που θα της χορηγούσαν οι εθνικές αρχές, διότι —εν πάση περιπτώσει από θεωρητικής απόψεως — πάντοτε υπήρχε η δυνατότητα εισόδου στην αγορά και άλλων επιχειρήσεων παραγωγής ισογλυκόζης. Τούτο ουδόλως μεταβάλλεται από το γεγονός ότι στην πράξη δεν εισήλθε στην αγορά καμία άλλη επιχείρηση και ότι οι γαλλικές αρχές πάντοτε χορηγούσαν το σύνολο των προβλεπόμενων για τη μητροπολιτική Γαλλία βασικών ποσοτήτων στην εταιρία Roquette Frères, τη μόνη επιχείρηση παραγωγής ισογλυκόζης στη Γαλλία. Πράγματι, εν πάση περιπτώσει από την κοινή οργάνωση της αγοράς ζάχαρης καθ' εαυτήν δεν συνάγεται η ύπαρξη κάποιου αυτόματου μηχανισμού για την εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος των ποσοστώσεων από τις εθνικές αρχές.

43. Επομένως, από το γεγονός ότι οι επίμαχες διατάξεις έχρηζαν μεταφοράς στην εθνική έννομη τάξη και, συναφώς, τα κράτη μέλη διέθεταν διακριτική ευχέρεια, συνάγεται ότι οι διατάξεις αυτές ουδόλως αφορούσαν άμεσα την εταιρία Roquette Frères.

β) Η προϋπόθεση ότι η κοινοτική πράξη πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο ατομικά

44. Μια νομική πράξη αφορά ατομικά ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο μόνο στην περίπτωση που η πράξη αυτή το θίγει λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων του ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, το εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη [50].

45. Με την προγενέστερη των επίμαχων διατάξεων ρύθμιση η οποία στηριζόταν στον κανονισμό 1293/79 [51], ο κοινοτικός νομοθέτης εξακολουθούσε να προβαίνει ο ίδιος στην κατανομή συγκεκριμένων ποσοστώσεων ισογλυκόζης στις διάφορες επιχειρήσεις παραγωγής ισογλυκόζης. Ως εκ τούτου, η ρύθμιση αυτή εξακολουθούσε να μνημονεύει ρητώς μεταξύ άλλων την εταιρία Roquette Frères. Στη συνάφεια αυτή, το Δικαστήριο δέχτηκε ρητώς, στο πλαίσιο

50 — Πάγια νομολογία, βλ., π.χ. τις αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 939), Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 2, σκέψη 36) και Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 35).

51 — Βλ. άρθρο 9 σε συνδυασμό με το παράρτημα II του κανονισμού 1111/77 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1293/79.

εκδικάσεως προσφυγής ακυρώσεως της εταιρίας Roquette Frères κατά του κανονισμού 1293/79 [52], ότι η εταιρία αυτή θιγόταν ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 173, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΟΚ (νυν άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ).

46. Αντιθέτως, όπως προελέχθη, σε όλες τις κοινές οργανώσεις των αγορών ζάχαρης που ίσχυσαν από 1ης Ιουλίου 1981, στο πλαίσιο των οποίων εκδόθηκαν όλες ανεξαιρέτως οι επίμαχες διατάξεις, δεν καθορίζονταν πλέον παρά μόνο συνολικές βασικές ποσότητες ανά κράτος μέλος, εναπέκειτο δε στις οικείες εθνικές αρχές να κατανείμουν αυτές τις βασικές ποσότητες ως ποσοστώσεις επί των δραστηριοποιούμενων στο έδαφός τους επιχειρήσεων παραγωγής ισογλυκόζης [53].

47. Ως εκ τούτου, η εταιρία Roquette Frères δεν μνημονευόταν πλέον στις επίμαχες διατάξεις ονομαστικά ως αποδέκτρια μιας συγκεκριμένης ποσοστώσεως ισογλυκόζης [54], αλλά αποτελούσε μέρος μιας ομάδας παραγωγών ισογλυκόζης στην Κοινότητα η οποία καθοριζόταν αποκλειστικά ως έννοια γένους. Επομένως, η επιχείρηση ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής των επίμαχων διατάξεων αποκλειστικά βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που είχαν γενική και αφηρημένη διατύπωση, υπό την ιδιότητά της ως εταιρίας που μετείχε στην αγορά ισογλυκόζης. Κατά πάγια νομολογία, τούτο δεν αρκεί προκειμένου να θεωρηθεί ότι ο ενδιαφερόμενος θίγεται ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ [55].

48. Υπέρ της απόψεως ότι μια επιχείρηση, όπως είναι η εταιρία Roquette Frères, έχει το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής δεν μπορεί να προβληθεί ούτε το επιχείρημα ότι η επιχείρηση αυτή ανήκει μεταξύ των ευάριθμων παραγωγών ισογλυκόζης στην Κοινότητα, μάλιστα δε αποτελεί τη μόνη επιχείρηση αυτού του είδους στη μητροπολιτική Γαλλία, και ότι, ως εκ τούτου, στην πράξη οι αναλογούσες στην περιοχή αυτή ποσοστώσεις ισογλυκόζης θα της χορηγούνταν εξ ολοκλήρου σε κάθε περίπτωση. Και τούτο διότι, ακόμη και στην περίπτωση που ο αριθμός και η ταυτότητα των επιχειρήσεων που εμπίπτουν σε μια δεδομένη χρονική περίοδο στο πεδίο εφαρμογής ενός κανονισμού προσδιορίζεται με επαρκή ακρίβεια, αυτό δεν θεμελιώνει δικαίωμα ασκήσεως

52 — Απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 1980, 138/79 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψεις 15 και 16)· βλ., στο ίδιο πνεύμα, την προπαρατεθείσα απόφαση Maizena κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 15, σκέψεις 15 και 16). Επίσης παραδεκτή ήταν η προσφυγή της εταιρίας Roquette Frères κατά των κανονισμών 387/81 και 388/81, οι οποίοι, στον βαθμό που τούτο ασκεί επιρροή εν προκειμένω, είχαν παρεμφερές περιεχόμενο με τον κανονισμό 1293/79· βλ. συναφώς την προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 18 νομολογία καθώς και το σημείο 8 των ανά χείρας προτάσεων. Για άλλες περιπτώσεις, στις οποίες οι επιχειρήσεις μνημονεύονταν ονομαστικώς στους κανονισμούς της Κοινότητας και θεωρούνταν ότι έχουν δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής, βλ. π.χ. τις αποφάσεις της 21ης Φεβρουαρίου 1984, 239/82 και 275/82, Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1984, σ. 1005, σκέψεις 12 και 14), της 20ής Μαρτίου 1985, 264/82, Timex κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 849, σκέψη 15) και Nachi Europe (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψη 39 σε συνδυασμό με τη σκέψη 3), όλες σχετικές με προστατευτικά μέτρα στον τομέα της εμπορικής πολιτικής.

53 — Βλ., συναφώς, την αναλυτική εξέταση του ζητήματος αυτού στα σημεία 9 έως 17 των ανά χείρας προτάσεων.

54 — Ως προς το σημείο αυτό διαφέρει η υπό κρίση υπόθεση π.χ. από την υπόθεση Nachi Europe (απόφαση προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, ιδίως σκέψεις 3 και 39), στην οποία ο προσβαλλόμενος κανονισμός μνημόνευε ονομαστικά την ενδιαφερόμενη επιχείρηση καθώς και μια επιχείρηση που συνδεόταν στενά με αυτήν.

55 — Αποφάσεις της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 26/86, Deutz και Geldermann κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1987, σ. 941, σκέψη 12), της 15ης Ιουνίου 1993, C-213/91, Abertal κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. I-3177, σκέψεις 19 και 20), της 22ας Νοεμβρίου 2001, C-451/98, Antillean Rice Mills κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2001, σ. I-8949, σκέψη 51), και Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψεις 43 και 46)· βλ., επίσης, στο ίδιο πνεύμα, την απόφαση Plaumann κατά Επιτροπής (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 50, σ. 939).

προσφυγής καθ' ό μέτρο οι επιχειρήσεις αυτές, όπως εν προκειμένω, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αποκλειστικά βάσει αντικειμενικών κριτηρίων τα οποία έχουν γενική και αφηρημένη διατύπωση υπό την ιδιότητά τους ως επιχειρήσεων που μετέχουν στην αγορά και καθ' ό μέτρο άλλες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν θίγονταν από τον κανονισμό κατά τον χρόνο εκδόσεώς του, ενδέχεται να θιγούν από την επίμαχη ρύθμιση στην περίπτωση που αναλάβουν μια συγκεκριμένη δραστηριότητα στο μέλλον [56].

49. Το ότι ο κοινοτικός νομοθέτης υπέλαβε ρητώς, κατά τη θέσπιση των επίμαχων διατάξεων, ότι υπήρχε η πιθανότητα εισόδου στην αγορά νέων επιχειρήσεων προκύπτει από τη ρύθμιση περί μεταφοράς των ποσοστώσεων η οποία υφίστατο από της θέσεως σε ισχύ του κανονισμού 1785/81 [57]: Βάσει της ρυθμίσεως αυτής οι εθνικές αρχές έχουν, όπως προελέχθη, τη διακριτική ευχέρεια να μεταφέρουν μέχρι και το 10 % κατά ανώτατο όριο των ποσοστώσεων των υφιστάμενων παραγωγών ισογλυκόζης σε άλλες επιχειρήσεις, καθώς και σε επιχειρήσεις οι οποίες μέχρι τότε δεν είχαν λάβει ποσοστώσεις.

50. Άλλως ενδεχομένως θα είχε το ζήτημα του κατά πόσον η εταιρία Roquette Frères θα μπορούσε να ασκήσει προσφυγή, αν διαπιστωνόταν ότι η επιχείρηση αυτή κατά τον χρόνο της εκδόσεως των επίμαχων κανονισμών ανήκε σε περιορισμένο κύκλο ενδιαφερομένων που διέφεραν από άλλους πιθανούς προσφεύγοντες π.χ. σε σχέση με την υποβολή συγκεκριμένων αιτημάτων ή τη σύναψη συγκεκριμένων συμβάσεων ή διότι είχαν διασφαλίσει την έννομη θέση τους [58]. Πάντως, αυτό δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

51. Ειδικότερα, η εταιρία Roquette Frères δεν μπορούσε να έχει μια διασφαλισμένη έννομη θέση εκ του γεγονότος και μόνον ότι η επιχείρηση είχε αρχικώς, ήτοι πριν από τη θέσπιση των επίμαχων διατάξεων, βάσει κανονισμού της Κοινότητας ορισμένα ποσοστά ισογλυκόζης [59]. Και τούτο διότι οι ποσοστώσεις που είχαν χορηγηθεί τότε στην εταιρία Roquette Frères αφορούσαν εξαρχής μόνο δύο συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, ήτοι την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1979 έως 30 Ιουνίου 1980 και την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1980 έως 30 Ιουνίου 1981. Από αυτή την κατανομή των ποσοστώσεων δεν μπορούσε να συναχθεί κάποιο συμπέρασμα ως προς τον τρόπο με τον οποίον οι ποσοστώσεις θα υπολογίζονταν και θα κατανέμονταν σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους και ποια ποσότητα θα αναλογούσε στην εταιρία Roquette Frères.

52. Είναι μεν ορθόν ότι οι βασικές ποσότητες ισογλυκόζης ανά κράτος μέλος για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιουλίου 1981 εξακολουθούσαν να συμπίπτουν, από

56 — Βλ., στο ίδιο πνεύμα, τις αποφάσεις της 16ης Μαρτίου 1978, 123/77, UNICME κατά Συμβουλίου (Συλλογή τόμος 1978, σ. 301, σκέψη 16), της 29ης Ιανουαρίου 1985, 147/83, Binderer κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 257, σκέψη 13), Deutz και Geldermann (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 55, σκέψη 8), Abertal κ.λπ. (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 55, σκέψεις 17, 19 και 20) και Επιτροπή κατά Jégo-Quéré (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 46). Βλ. επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Reischl επί της υποθέσεως 242/81, Roquette Frères κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 48, σ. 3233).

57 — Άρθρο 25 του κανονισμού 1785/81, άρθρο 30 του κανονισμού 2038/1999 και άρθρο 12 του κανονισμού 1260/2001.

58 — Βλ., π.χ., τις αποφάσεις της 1ης Ιουλίου 1965, 106/63 και 107/73, Töpfer κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 101), της 13ης Μαΐου 1971, 41/70 έως 44/70, International Fruit Company κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 783, σκέψεις 16 έως 22), της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραϊκή-Πατραϊκή κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψη 19), και της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorniu κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψεις 21 και 22).

59 — Βλ., τον μνημονευθέντα στα σημεία 6 έως 8 των ανά χείρας προτάσεων κανονισμό 1111/77, ιδίως το άρθρο του 9 και το παράρτημά του II όπως τροποποιήθηκαν με τους κανονισμούς 1293/79, 387/81 και 388/81.

αμιγώς αριθμητικής σκοπιάς, με τις ποσοστώσεις ισογλυκόζης οι οποίες κατά το παρελθόν είχαν κατανεμηθεί απευθείας σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις· έτσι, οι βασικές ποσότητες που καθόριζε ο κανονισμός 1785/81 για τη μητροπολιτική Γαλλία αντιστοιχούσαν στις ποσοστώσεις τις οποίες είχε λάβει η ίδια η εταιρία Roquette Frères για τις δύο προηγούμενες δωδεκάμηνες περιόδους. Εντούτοις, αντίθετα προς ό,τι είχε συμβεί κατά τον πριν από την 1η Ιουλίου 1981 [60] χρόνο, με τις επίμαχες διατάξεις δεν λαμβανόταν πλέον ρητώς υπόψη ως βάση του υπολογισμού των βασικών ποσοτήτων ισογλυκόζης η προηγούμενη παραγωγή ισογλυκόζης συγκεκριμένων επιχειρήσεων [61], τις οποίες ποσότητες οι εθνικές αρχές έπρεπε εφεξής να κατανέμουν στην επικράτειά τους. Στην περίπτωση αυτή των βασικών ποσοτήτων επρόκειτο απλώς και πάλι για συνολικά ανώτατα όρια, τα οποία επηρέαζαν τόσο τους ήδη ενεργούς στην αγορά ισογλυκόζης παραγωγούς όσο και τις νέες εταιρίες που πιθανώς να εισέρχονταν σε αυτήν και τα οποία, επομένως, επηρέαζαν εξίσου όλους τους παραγωγούς.

53. Ως εκ τούτου, από 1ης Ιουλίου 1981 η εταιρία Roquette Frères δεν εξατομικευόταν πλέον ως αποδέκτρια και δεν διέφερε πλέον από τους λοιπούς πιθανούς προσφεύγοντες σε σχέση με τις επίμαχες διατάξεις. Επομένως, η εταιρία Roquette Frères δεν είχε δικαίωμα να ασκήσει προσφυγές περί ακυρώσεως των επίμαχων διατάξεων, δεδομένου ότι αυτές δεν την αφορούσαν ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ [62].

γ) Τουλάχιστον: Εύλογες επιφυλάξεις ως προς το δικαίωμα της εταιρίας Roquette Frères προς άσκηση προσφυγής

54. Κατόπιν των όσων προαναφέρθηκαν, η εταιρία Roquette Frères δεν είχε το δικαίωμα βάσει του άρθρου 230, παράγραφος 4, ΕΚ να προσβάλει τις επίμαχες διατάξεις με προσφυγή ακυρώσεως. Ωστόσο, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία συναγόταν ότι οι προσφυγές ακυρώσεως της εταιρίας Roquette Frères θα ήσαν παραδεκτές, πρέπει περαιτέρω να εξεταστεί αν το δικαίωμα της επιχειρήσεως αυτής προς άσκηση προσφυγής υφίστατο χωρίς καμία αμφιβολία [63].

55. Βεβαίως, στη συνάφεια αυτή το κρίσιμο δεν είναι αν η πιθανή προσφεύγουσα είχε απλώς ορισμένες υποκειμενικές επιφυλάξεις. Άλλως, το κριτήριο επιλογής μεταξύ της ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως ενώπιον

60 — Βάση του υπολογισμού των ποσοστώσεων που είχαν κατανεμηθεί σε επιχειρήσεις κατά το χρονικό διάστημα πριν από την 1η Ιουλίου 1981 (από 1ης Ιουλίου 1979 έως 30 Ιουνίου 1980 και από 1ης Ιουλίου 1980 έως 30 Ιουνίου 1981) ήταν η εκάστοτε παραγωγή τους κατά το χρονικό διάστημα από 1ης Νοεμβρίου 1978 έως 30 Απριλίου 1979.

61 — Ως προς το σημείο αυτό διαφέρει η υπό κρίση υπόθεση π.χ. από την υπόθεση Nachi Europe (απόφαση προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, ιδίως σκέψεις 3 και 39), στην οποία οι υπολογισμοί που παραθέτει ο προσβαλλόμενος κανονισμός στηρίζονταν ρητώς σε εταιρικά δεδομένα της εν λόγω επιχειρήσεως ήτοι μιας στενώς συνδεόμενης με αυτήν επιχειρήσεως· βλ. συναφώς την έκτη και τη δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 2849/92 του Συμβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 1992, περί τροποποιήσεως του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ κατά τις εισαγωγές ενσφαίρων τριβέων (ρουλεμάν με σφαιρίδια), με μέγιστη εξωτερική διάμετρο υπερβαίνουσα τα 30 χιλιοστά, καταγωγής Ιαπωνίας, που έχει επιβληθεί με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1739/85 (ΕΕ L 286, σ. 2).

62 — Αυτή την άποψη υποστήριξε και ο γενικός εισαγγέλεας Reischl με τις προτάσεις του επί της υποθέσεως 242/81 (προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 48, σ. 3233).

63 — Βλ. συναφώς το σημείο 33 των ανά χείρας προτάσεων και την προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 42 νομολογία.

των κοινοτικών δικαστηρίων και της προβολής παρεμπιπτόντως ενστάσεων ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων θα εξηρτάτο σε τελευταία ανάλυση από τους ισχυρισμούς του ιδιώτη, οι οποίοι δυσχερώς θα μπορούσαν να επιβεβαιωθούν με αντικειμενικό τρόπο. Έτσι, ο ιδιώτης θα μπορούσε στην πράξη να αμφισβητεί απεριόριστα τη νομιμότητα των νομικών πράξεων της Κοινότητας ακόμη και εκ των υστέρων και, με τον τρόπο αυτόν, να καταστρατηγεί τον απρόσβλητο χαρακτήρα τους.

56. Αντιθέτως, πρέπει να εξετάζεται βάσει όλων των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως αν ο ιδιώτης είχε, στο πλαίσιο αντικειμενικής θεωρήσεως των πραγμάτων, εύλογες επιφυλάξεις ως προς το παραδεκτό προσφυγής ακυρώσεως που επρόκειτο να ασκήσει. Επομένως, το κρίσιμο είναι αν υφίστανται αντικειμενικώς αβεβαιότητες ως προς το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής από φυσικά και νομικά πρόσωπα βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

57. Και ως προς το σημείο αυτό διχάζονται οι απόψεις μεταξύ των μετεχόντων στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου: ενώ η εταιρία Roquette Frères και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι ήσαν εύλογες οι επιφυλάξεις ως προς το δικαίωμα της επιχειρήσεως να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων, η Επιτροπή και η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζουν το αντίθετο.

58. Εν προκειμένω, έχει ιδιαίτερη σημασία το γεγονός ότι το Δικαστήριο με την απόφασή του της 30ής Σεπτεμβρίου 1982 απέρριψε άπαξ ως απαράδεκτη προσφυγή της εταιρίας Roquette Frères κατά του πρώτου από τους επίδικους εν προκειμένω κανονισμούς, ήτοι κατά του κανονισμού 1785/81 [64]. Βεβαίως, το σκεπτικό της ανωτέρω αποφάσεως περιοριζόταν ρητώς στην εκτίμηση του παραδεκτού της προσφυγής που ασκεί ιδιώτης κατά της προβλεπόμενης στον κανονισμό 1785/81 συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης [65]. Ωστόσο, με τις προτάσεις του επί της ιδίας υποθέσεως ο γενικός εισαγγελέας Reischl διατύπωσε αναλυτικά τις απόψεις του επί του παραδεκτού της προσφυγής της εταιρίας Roquette Frères και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν απαράδεκτη στον βαθμό που μπορούσε να πλήξει το καθεστώς των ποσοστώσεων για την παραγωγή ισογλυκόζης το οποίο μας ενδιαφέρει εν προκειμένω [66].

59. Ενόψει της καταστάσεως αυτής, η εταιρία Roquette Frères θα έπρεπε να θεωρήσει ότι δεν είχε δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή περί ακυρώσεως των επίμαχων διατάξεων [67]. Εν πάση περιπτώσει, η εκτίμηση αυτή θα έπρεπε να θεωρηθεί υποστηρίξιμη, δεδομένου ότι συνέπιπτε με την άποψη ενός γενικού εισαγγελέα του Δικαστηρίου επί ενός ερωτήματος στο οποίο ακόμη και το ίδιο το Δικαστήριο δεν έδωσε ρητώς αντίθετη απάντηση στο πλαίσιο της υποθέσεως εκείνης.

64 — Απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1982, 242/81, Roquette Frères κατά Συμβουλίου προαναφερθείσα στην υποσημείωση 48 (σκέψεις 9 και 10).

65 — Όπ.π. (σκέψη 8). Οι λεπτομέρειες σχετικά με αυτήν τη συνεισφορά καθορίζονταν στο άρθρο 28 του κανονισμού 1785/81.

66 — Προτάσεις επί της υποθέσεως 242/81 (προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 56, σ. 3233 επ.).

67 — Τούτο ισχύει όχι μόνο για τις επίμαχες διατάξεις του κανονισμού 1785/81, αλλά και για τυχόν προσφυγές κατά μεταγενεστέρων παρεμφερών νομικών πράξεων, ήτοι εν προκειμένω κατά των κανονισμών 2038/1999, 2073/2000, 1260/2001, 1745/2002 και 1739/2003, επί των οποίων ισχύουν οι αναπτύξεις του γενικού εισαγγελέα Reischl στις προτάσεις του επί της υποθέσεως 242/81 (προπαρατεθείσες στην υποσημείωση 56, σ. 3233 έως 3237).

60. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση που κατά την θέσπιση των επίμαχων διατάξεων δεν υφίστατο αντίθετη νομολογία του Δικαστηρίου βάσει της οποίας η επιχείρηση θα μπορούσε με βεβαιότητα να θεωρήσει ότι θα ήταν παραδεκτή τυχόν προσφυγή που θα ασκούσε κατά των επίμαχων διατάξεων [68]. Αντιθέτως, η επιχείρηση μπορούσε να θεωρήσει, βάσει πάγιας νομολογίας, ότι οι επίμαχες διατάξεις αποτελούσαν μέρος κανονισμών των οποίων οι ρυθμίσεις απευθύνονταν, κατά τρόπο γενικό, σε κατηγορίες προσώπων που περιγράφονταν κατά τρόπο αφηρημένο και ρύθμιζαν αντικειμενικώς προσδιοριζόμενες καταστάσεις και, ως εκ τούτου, *δεν* ήταν πρόδηλον ότι είχε δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής περί ακυρώσεως των διατάξεων αυτών ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων [69].

61. Επομένως, η εταιρία Roquette Frères έπρεπε να έχει εύλογες επιφυλάξεις ως προς το δικαίωμά της ασκήσεως προσφυγής κατά των επίμαχων διατάξεων.

3. Το μέχρι τούδε συναγόμενο συμπέρασμα

62. Βάσει των ανωτέρω αναπτύξεων θα πρέπει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα:

Η εταιρία Roquette Frères δεν εδικαιούτο πέραν πάσης αμφιβολίας να ασκήσει βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων προσφυγή ακυρώσεως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81, του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 2038/1999, του άρθρου 1 του κανονισμού 2073/ 2000, του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001, του άρθρου 1 του κανονισμού 1745/2002 και του άρθρου 1 του κανονισμού 1739/2003.

Β — *Επί του δευτέρου ερωτήματος: η ισχύς διαφόρων διατάξεων κοινοτικών κανονισμών σχετικά με τις βασικές ποσότητες για την παραγωγή ισογλυκόζης*

63. Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να εξετάσει την ισχύ των επίμαχων διατάξεων καθ' ό μέτρο ορίζουν τις βασικές ποσότητες ισογλυκόζης για τη μητροπολιτική Γαλλία.

64. Προκειμένου να αιτιολογήσει τις επιφυλάξεις του ως προς την ισχύ των επίμαχων διατάξεων, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι ενδεχομένως οι βασικές ποσότητες ισογλυκόζης υπολογίστηκαν εσφαλμένα, σε κοινοτικό επίπεδο, για τη μητροπολιτική Γαλλία,

68 — Ειδικότερα, η θέση της εταιρίας Roquette Frères δεν είναι συγκρίσιμη με αυτήν ενός εξαγωγέα ο οποίος στρέφεται κατά κανονισμού περί εισαγωγής δασμού αντιντάμπινγκ και, ως εκ τούτου, η απόφαση Nachi Europe (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψεις 38 και 39) δεν μπορεί να μεταφερθεί επί της υπό κρίση υποθέσεως (βλ. συναφώς και τις ανωτέρω υποσημειώσεις 54 και 61).

69 — Απόφαση Accrington Beef κ.λπ. (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 33, σκέψη 15)· βλ. επίσης τις αναπτύξεις μου στα σημεία 37 έως 53 των ανά χείρας προτάσεων καθώς και την προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 55 νομολογία.

διότι δεν ελήφθη συναφώς υπόψη η ισογλυκόζη η οποία παρήχθη σ' αυτό το κράτος μέλος κατά τη χρονική περίοδο μεταξύ 1ης Νοεμβρίου 1978 και 30 Απριλίου 1979 ως ενδιάμεσο προϊόν για την παραγωγή άλλων προϊόντων προοριζόμενων για πώληση.

65. Το προβαλλόμενο σφάλμα αποδίδεται στους υπολογισμούς που πραγματοποιήθηκαν κατά την εισαγωγή για πρώτη φορά του συστήματος των ποσοστώσεων για την ισογλυκόζη, ήτοι αφορά πάλι τη ρύθμιση [70] που ίσχυε πριν από τη θέση σε ισχύ των επίδικων διατάξεων. Εντούτοις, έκτοτε το σφάλμα αυτό επαναλαμβανόταν, σήμερα δε αφορά κάθε μία από τις επίδικες εν προκειμένω διατάξεις, δεδομένου ότι σε τελευταία ανάλυση οι αρχικώς καθορισθείσες ποσοστώσεις εξακολούθησαν να ισχύουν και στη συνέχεια υπό τη μορφή βασικών ποσοτήτων για κάθε κράτος μέλος.

66. Ενώ η εταιρία Roquette Frères δέχεται την ύπαρξη ενός τέτοιου σφάλματος και, ως εκ τούτου, θεωρεί ότι οι επίδικες διατάξεις είναι ανίσχυρες, όλοι οι λοιποί μετέχοντες στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου φρονούν ότι οι επίδικες διατάξεις είναι ισχυρές.

70 — Βλ. τον προαναφερθέντα στα σημεία 6 έως 8 των ανά χείρας προτάσεων κανονισμό 1111/77, ιδίως το άρθρο του 9 και το παράρτημά του ΙΙ όπως τροποποιήθηκαν με τους κανονισμούς 1293/79, 387/81 και 388/81.

1. Η αιτία: Η διάκριση μεταξύ συνήθους ισογλυκόζης και ισογλυκόζης ως ενδιάμεσου προϊόντος στο πλαίσιο της παραγωγής εμπλουτισμένης ισογλυκόζης

67. Από τεχνικής απόψεως, η ισογλυκόζη λαμβάνεται μέσω της αποκαλούμενης ισομεριώσεως του σιροπιού γλυκόζης. Για λόγους απλουστεύσεως, μπορούν να διακριθούν δύο τελικά προϊόντα, αναλόγως της γλυκαντικής ικανότητάς τους και της χημικής συνθέσεώς τους, τα οποία ο γενικός εισαγγελέας Tesauro προσφυώς χαρακτήρισε με τους όρους «συνήθης ισογλυκόζη» και «εμπλουτισμένη ισογλυκόζη» [71]. Στο πλαίσιο της παραγωγής του τελευταίου προϊόντος λαμβάνεται επίσης ισογλυκόζη ως ενδιάμεσο προϊόν.

68. Έτσι, από την πρώτη ισομερίωση σιροπιού γλυκόζης παράγεται συνήθης ισογλυκόζη, ήτοι ένα διάλυμα το οποίο αποτελείται από ίσα σχεδόν μέρη μορίων γλυκόζης και φρουκτόζης και του οποίου η χημική σύνθεση καθώς και η γλυκαντική ικανότητα είναι παρεμφερής προς τη χημική σύνθεση και τη γλυκαντική ικανότητα της υγρής ζάχαρης [72]. Αυτού του είδους η ισογλυκόζη κυκλοφορεί στο εμπόριο ως προϊόν αμέσου υποκαταστάσεως της ζάχαρης. Το προϊόν αυτό διατίθεται από την εταιρία Roquette Frères, σύμφωνα με τα στοιχεία που η ίδια προσκόμισε, με την εμπορική επωνυμία «méliose».

71 — Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Tesauro της 13ης Δεκεμβρίου 1991 επί της υποθέσεως C-210/90, Roquette Frères (απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1992, Συλλογή 1992, σ. I-731, σημεία 2 και 3).

72 — Απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1992, C-210/90 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 3) και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Tesauro επί της υποθέσεως αυτής (σημείο 2).

69. Η εμπλουτισμένη ισογλυκόζη έχει σε σχέση με τη συνήθη ισογλυκόζη σαφώς μεγαλύτερη περιεκτικότητα σε φρουκτόζη [73] και, ως εκ τούτου, έχει επίσης σαφώς μεγαλύτερη γλυκαντική ικανότητα. Η εταιρία Roquette Frères παρήγαγε το προϊόν αυτό, βάσει των στοιχείων που προσκόμισε, κατά το παρελθόν και το διέθετε στην αγορά με την εμπορική επωνυμία «lévulose». Για την παραγωγή εμπλουτισμένης ισχογλυκόζης τα μόρια φρουκτόζης αποχωρίζονται από τα μόρια γλυκόζης μετά την πρώτη ισομερίωση μέσω διαδοχικώς επαναλαμβανόμενων κύκλων διαχωρισμού και, ακολούθως, νέας ισομεριώσεως των μορίων γλυκόζης [74]. Σε κάθε στάδιο αυτής της διαδικασίας επεξεργασίας παράγεται εκ νέου ισογλυκόζη ως ενδιάμεσο προϊόν, η οποία, πάντως, δεν διατίθεται αυτή καθαυτή στο εμπόριο, καθόσον χρησιμοποιείται εξ ολοκλήρου στα επόμενα στάδια της επεξεργασίας προκειμένου να παραχθεί εμπλουτισμένη ισογλυκόζη.

70. Το καθεστώς των ποσοστώσεων για την παραγωγή ισογλυκόζης καλύπτει όχι μόνον την ισογλυκόζη η οποία πράγματι διατίθεται στην αγορά, αλλά και την ισογλυκόζη η οποία χρησιμοποιείται ως ενδιάμεσο προϊόν στην παραγωγή άλλου προϊόντος που προορίζεται για πώληση και παύει να υφίσταται μετά το πέρας της διαδικασίας αυτής. Αυτό αποφάνθηκε το Δικαστήριο με απόφασή του, της 13ης Φεβρουαρίου 1992, σε υπόθεση η οποία αφορούσε και πάλι την εταιρία Roquette Frères [75]. Επιπλέον, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι «σε κάθε διαδοχική ισομερίωση σιροπιού γλυκόζης που έχει, μετά την πρώτη ισομερίωση, περιεκτικότητα κατά βάρος, σε ξηρά κατάσταση, τουλάχιστον 10 % φρουκτόζης πραγματοποιείται παραγωγή ισογλυκόζης που εμπίπτει στο καθεστώς των ποσοστώσεων που προβλέπει ο κανονισμός 1785/81 [...], εφόσον οι ισομεριώσεις αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της περιεκτικότητας του τελικού προϊόντος σε φρουκτόζη» [76].

71. Αυτός ο συνυπολογισμός και της απλώς ως ενδιάμεσο προϊόν παραγόμενης ισογλυκόζης στις ποσοστώσεις που αναλογούν στον εκάστοτε παραγωγό σκοπεί στην αποτελεσματική πρόληψη της δημιουργίας πλεονασμάτων στην αγορά ζάχαρης. Επιπλέον, με τον τρόπο αυτόν σκοπείται η αποτροπή τυχόν στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, και δη όχι μόνο μεταξύ ισογλυκόζης και ζάχαρης, αλλά και μεταξύ των παραγωγών ισογλυκόζης· το ζητούμενο είναι η «ισορροπία» την οποία ο κοινοτικός νομοθέτης προσπάθησε να επιτύχει μεταξύ των διαφόρων παραγωγών γλυκαντικών ουσιών [77]. Ως εκ τούτου, ακριβώς όπως υπάρχουν ποσοστώσεις για τη ζάχαρη βάσει της κοινής οργανώσεως της αγοράς, χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων, πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής άνευ διακρίσεων, κατά την έννοια της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, και οι ποσοστώσεις για την ισογλυκόζη [78].

73 — Βάσει των στοιχείων της εταιρίας Roquette Frères μπορεί να πρόκειται ακόμη και για καθαρή φρουκτόζη σε κρυσταλλική μορφή.

74 — Απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1992, C-210/90 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 4) και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Tesauro επί της υποθέσεως αυτής (σημείο 2). Εν μέρει εχρησιμοποιείτο αντί της καθαρής γλυκόζης ένα μίγμα από φρουκτόζη και γλυκόζη ως βάση για τις περαιτέρω ισομεριώσεις (βλ. σκέψη 5 της προπαρατεθείσας αποφάσεως).

75 — Απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1992, C-210/90 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 38 και σημείο 3 του διατακτικού).

76 — Όπ.π. (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 34 και σημείο 2 του διατακτικού).

77 — Όπ.π. (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 33 σε συνδυασμό με σκέψη 25).

78 — Όπ.π. (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 33 σε συνδυασμό με σκέψη 36).

2. Οι επίμαχες διατάξεις δεν πάσχουν πρόδηλη πλάνη σε σχέση με τον καθορισμό των βασικών ποσοτήτων ισογλυκόζης

72. Στο πλαίσιο του ελέγχου του κύρους των επίδικων διατάξεων, ο δικαστικός έλεγχος περιορίζεται στο αν ο κοινοτικός νομοθέτης υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη ή ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας ή αν υπερέβη προδήλως τα όρια της εξουσίας του εκτιμήσεως [79]. Και τούτο διότι κατά την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, μεταξύ άλλων στον τομέα της ζάχαρης, ο κοινοτικός νομοθέτης πρέπει να εκτιμά περίπλοκες οικονομικές καταστάσεις και να λαμβάνει αποφάσεις οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής φύσεως [80]. Συναφώς, ο κοινοτικός νομοθέτης διαθέτει διακριτική ευχέρεια η οποία δεν εκτείνεται μόνο στη φύση και το περιεχόμενο των διατάξεων που θα θεσπίσει, αλλά επίσης, εν τινί μέτρω, και στη διαπίστωση των βασικών στοιχείων [81].

73. Το προβαλλόμενο σφάλμα υπολογισμού του Συμβουλίου θεωρείται ότι υπήρχε στην προϊσχύσασα των επίμαχων διατάξεων ρύθμιση και ότι, έκτοτε, επηρέασε και τις επίδικες διατάξεις. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί κατ' αρχάς αν η προϊσχύσασα ρύθμιση έπασχε πρόδηλη πλάνη και αν η τυχόν ύπαρξη σφάλματος επηρέασε αποφασιστικά και τη θέσπιση των επίδικων εν προκειμένω διατάξεων. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, θα πρέπει να διαπιστωθεί ότι οι διατάξεις αυτές είναι ανίσχυρες.

α) Δεν υπήρχε πρόδηλη πλάνη κατά την έκδοση της προϊσχύσασας ρυθμίσεως

74. Στην προϊσχύσασα ρύθμιση [82] η οποία στηριζόταν στον κανονισμό 1293/79 το αποφασιστικό κριτήριο για τον ποσοτικό προσδιορισμό των ποσοστώσεων ισογλυκόζης ήταν η ατομική παραγωγή εκάστου παραγωγού κατά την περίοδο αναφοράς από 1ης Νοεμβρίου 1978 έως 30 Απριλίου 1979· επιπλέον, έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές δυνατότητες ετήσιας παραγωγής εκάστης επιχειρήσεως [83].

75. Όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, το Συμβούλιο είχε λάβει υπόψη του τότε ως βάση υπολογισμού μόνον τα στοιχεία από

79 — Αποφάσεις της 29ης Οκτωβρίου 1980, 138/79 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψη 25) και της 6ης Ιουλίου 2000, C-289/97, Eridania (Συλλογή 2000, σ. I-5409, σκέψη 49).

80 — Βλ., στο ίδιο πνεύμα, τις αποφάσεις της 29ης Οκτωβρίου 1980, 138/79 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψη 25), και Eridania (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 79, σκέψη 48), καθώς και τις αποφάσεις της 6ης Δεκεμβρίου 2005, C-453/03, C-11/04, C-12/04 και C-194/04, ABNA κ.λπ. (Συλλογή 2005, σ. I-10423, σκέψη 69), και της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, C-310/04, Ισπανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2006, σ. I-7285, σκέψη 96).

81 — Αποφάσεις της 29ης Οκτωβρίου 1980, 138/79 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 5, σκέψη 25), και Eridania (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 79, σκέψη 48)· βλ. επίσης τις αποφάσεις της 25ης Ιουνίου 1997, C-285/94, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-3519, σκέψη 23), και Ισπανία κατά Συμβουλίου (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 80, σκέψη 121).

82 — Άρθρο 9 του κανονισμού 1111/77 σε συνδυασμό με το παράρτημά του II, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1293/79 και, στη συνέχεια, με τους κανονισμούς 387/81 και 388/81.

83 — Έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1293/79 και άρθρο 9, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1111/77 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1293/79.

την περίοδο αναφοράς στα οποία δεν περιλαμβανόταν η παραγόμενη από την εταιρία Roquette Frères ως απλό ενδιάμεσο προϊόν ισογλυκόζη. Εντούτοις, προκειμένου να περιληφθεί πλήρως η παραγωγή και οι δυνατότητες των εκάστοτε παραγωγών και να τηρηθεί το πνεύμα και ο σκοπός του καθεστώτος περί ποσοστώσεων, έπρεπε κατά την έννοια της αποφάσεως της 13ης Φεβρουαρίου 1992 επί της υποθέσεως C-210/90 [84] να ληφθεί υπόψη η παραγόμενη ποσότητα ενός τέτοιου ενδιάμεσου προϊόντος. Από την ανασκόπηση του ζητήματος αυτού συνάγεται ότι το Συμβουλίου υπέπεσε, με τον κανονισμό 1293/79, σε πλάνη κατά τον καθορισμό των ποσοστώσεων ισογλυκόζης που ίσχυαν για την εταιρία Roquette Frères.

76. Ωστόσο, το αν επρόκειτο για πρόδηλη πλάνη, αποτελεί ζήτημα το οποίο πρέπει να κριθεί αφού ληφθούν υπόψη όλες οι περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως. Συναφώς, πρέπει να εξεταστεί αν ένας συνετός παρατηρητής θα μπορούσε και θα έπρεπε να αντιληφθεί ευχερώς ήδη κατά την ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο έλαβε τη σχετική απόφαση ότι ο υπολογισμός των ποσοτήτων παραγωγής ήταν εσφαλμένος.

77. Εν προκειμένω, έχει σημασία το γεγονός ότι τα κρίσιμα στοιχεία σχετικά με την παραγωγική ικανότητα και την παραγωγή της εταιρίας Roquette Frères κατά το χρονικό διάστημα αναφοράς προέρχονταν από την ίδια την επιχείρηση αυτή. Αφενός, ελήφθησαν συναφώς υπόψη τα στοιχεία που η ίδια εταιρία Roquette Frères διέθεσε σχετικά με την παραγωγική ικανότητά της. Αφετέρου, ελήφθησαν υπόψη οι μηνιαίες ανακοινώσεις της Γαλλίας σχετικά με την παραγωγή ισογλυκόζης στο έδαφός της [85] οι οποίες στηρίζονταν επίσης σε στοιχεία της εταιρίας Roquette Frères.

78. Στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας της κατά τη διαπίστωση των στοιχείων βάσεως για το σχεδιαζόμενο καθεστώς ποσοστώσεων [86], το Συμβούλιο μπορούσε να στηριχθεί σε στοιχεία προερχόμενα από τις ίδιες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

79. Κατά την ημερομηνία εκδόσεως του κανονισμού 1293/79, το Συμβούλιο δεν είχε, κατά αντικειμενική εκτίμηση των πραγμάτων, κανέναν λόγο να αμφιβάλει για την ακρίβεια των στοιχείων αυτών, αφού μάλιστα ήταν προς το ίδιο το συμφέρον των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων να υπολογίσουν, σε σχέση με την κατανομή των ποσοστώσεων, τις παραγόμενες ποσότητές τους και την παραγωγική ικανότητά τους κατά τρόπο σύμφωνο προς την πραγματικότητα.

84 — Απόφαση προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 7, σκέψη 38 και σημείο 3 του διατακτικού· βλ. συναφώς και το σημείο 70 των ανά χείρας προτάσεων. Στη συνάφεια αυτή, πρέπει επίσης να μνημονευθεί η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου βάσει της οποίας η ερμηνεία μιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, στην οποία το Δικαστήριο προβαίνει στο πλαίσιο της ασκήσεως των αρμοδιοτήτων του βάσει του άρθρου 234 ΕΚ, διασαφηνίζει και ορίζει, όταν παρίσταται ανάγκη, την έννοια και το περιεχόμενο της εν λόγω διατάξεως, όπως αυτή πρέπει ή έπρεπε να γίνει αντιληπτή και να εφαρμοστεί από της θέσεώς της σε ισχύ (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 27ης Μαρτίου 1980, 61/79, Denkavit italiana (Συλλογή τόμος 1980/1, σ. 605, σκέψη 16), της 13ης Ιανουαρίου 2004, C-453/00, Kühne & Heitz (Συλλογή 2004, σ. I-837, σκέψη 21), της 10ης Ιανουαρίου 2006, C-402/03, Skov και Bilka (Συλλογή 2006, σ. I-199, σκέψη 50), και της 5ης Οκτωβρίου 2006, C-290/05 και C-333/05, Nádasdi κ.λπ. (Συλλογή 2006, σ. I-10115, σκέψη 62).

85 — Τα κράτη μέλη υποχρεούνταν να προβαίνουν στις ανακοινώσεις αυτές βάσει του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1471/77 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1977, περί ανακοινώσεων των κρατών μελών περί ισογλυκόζης (ΕΕ ειδ. έκδ 53/018, σ. 179).

86 — Βλ. συναφώς το σημείο 72 των ανά χείρας προτάσεων και την προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 81 νομολογία.

80. Εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει η εταιρία Roquette Frères, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούσαν και έπρεπε να γνωρίζουν ήδη κατά την ανωτέρω ημερομηνία εκδόσεως του κανονισμού ότι τα στοιχεία που προσκόμισαν έπρεπε να περιλαμβάνουν όχι μόνον την ισογλύκοζη που πράγματι διετίθετο στην αγορά, αλλά και την ισογλυκόζη που παραγόταν ως ενδιάμεσο προϊόν. Και τούτο διότι οι σχετικές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου ουδαμού προέβλεπαν κάποια διάκριση μεταξύ της διατιθέμενης στην αγορά ως τελικό προϊόν ισογλυκόζης και της απλώς ως ενδιάμεσο προϊόν παραγόμενης ισογλυκόζης, διάκριση η οποία θα δικαιολογούσε από τη σκοπιά των παραγωγών την υποβολή ποσοτικών στοιχείων μόνο σε σχέση με τα πράγματι διατιθέμενα στην αγορά τελικά προϊόντα τους, όχι όμως σε σχέση με τα ενδιάμεσα προϊόντα.

82. Από τα ανωτέρω συνάγω ότι το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά τη θέσπιση της προϊσχύσασας των επίμαχων διατάξεων ρυθμίσεως, δεδομένου ότι κατά τον υπολογισμό των ποσοστώσεων έλαβε υπόψη του τα στοιχεία περί παραγωγικής ικανότητας και ποσοτήτων παραγωγής στον τομέα της ισογλυκόζης τα οποία προέρχονταν από την ίδια την εταιρία Roquette Frères.

β) Έλλειψη ουσιώδους επιρροής επί των επίμαχων διατάξεων

81. Το ουσιαστικότερο σημείο αναφοράς των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου σχετικά με τον περιορισμό των ποσοτήτων ισογλυκόζης στην κοινοτική αγορά ήταν, τότε όπως και σήμερα, όχι το πόση ισογλυκόζη διατίθεται στην κοινή αγορά, αλλά το πόσο ισογλυκόζη παράγεται εντός αυτής. Έτσι, π.χ. ήδη πριν από την εισαγωγή του καθεστώτος περί ποσοστώσεων για την ισογλυκόζη η ρύθμιση περί συνεισφορών του άρθρου 9 του κανονισμού 1111/77 [87] συνδεόταν με την παραγωγή και όχι με τη διάθεση στην αγορά της ισογλυκόζης. Και οι ανακοινώσεις, στις οποίες υποχρεούνταν να προβαίνουν τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή βάσει του άρθρου 1 του κανονισμού 1471/77, αφορούσαν πάντοτε τις παραγόμενες κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου μηνός ποσότητες.

83. Ωστόσο, ακόμα και στην περίπτωση που θεωρηθεί ότι η προϊσχύσασα ρύθμιση έπασχε πρόδηλη πλάνη, απομένει να εξεταστεί αν η πλάνη αυτή επηρέασε αποφασιστικά τις επίδικες διατάξεις που εκδόθηκαν ακολούθως. Συναφώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής.

84. Είναι μεν αληθές ότι οι βασικές ποσότητες ισογλυκόζης που ίσχυσαν από 1ης Ιουλίου 1981 για τη μητροπολιτική Γαλλία αντιστοιχούσαν για πολλά ακόμη έτη στις ποσοστώσεις που χορηγούνταν απευθείας στην εταιρία Roquette Frères για τις δύο προηγούμενες δωδεκάμηνες περιόδους. Εντούτοις, αντίθετα προς ό,τι συνέβαινε κατά τον πριν από της 1ης Ιουλίου 1981

87 — Κανονισμός 1111/77 ως είχε αρχικώς.

χρόνο, στον κανονισμό 1785/81 καθώς και σε όλες τις άλλες επίμαχες διατάξεις δεν λαμβανόταν ρητώς ως βάση του υπολογισμού για τις χορηγούμενες στα κράτη μέλη ποσότητες ισογλυκόζης η παραγωγή ισογλυκόζης συγκεκριμένων επιχειρήσεων [88].

85. Κατά τα λοιπά, βάσει του προοιμίου του κανονισμού 1785/81, ο κοινοτικός νομοθέτης ενήργησε κατά την εισαγωγή της νέας, από 1ης Ιουλίου 1981 ισχύουσας, κοινής οργανώσεως της αγοράς για τη ζάχαρη εκ νέου υπό την πίεση διαρθρωτικών πλεονασμάτων, τα οποία μπορούσαν να διαπιστωθούν στον τομέα των γλυκαντικών μέσων στην Κοινότητα [89]. Το καθεστώς των ποσοστώσεων στην παραγωγή ζάχαρης και ισογλυκόζης έπρεπε ρητώς να προσαρμοστεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, οι νεότερες εξελίξεις στην παραγωγή [90].

86. Όλα αυτά συνηγορούν υπέρ της παραδοχής ότι κατά τον προσδιορισμό των από 1ης Ιουλίου 1981 ισχυουσών βασικών ποσοτήτων ισογλυκόζης ελήφθησαν υπόψη και επηρέασαν την εκτίμηση του Συμβουλίου πολλοί παράγοντες. Αντιθέτως, δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία ως προς το ότι, κατά την έκδοση του κανονισμού 1785/81, το Συμβούλιο εξακολουθούσε να λαμβάνει υπόψη του αποκλειστικά —ή εν πάση περιπτώσει σε σημαντικό βαθμό— τη συγκεκριμένη παραγωγή ισογλυκόζης επιμέρους επιχειρήσεων κατά τα προγενέστερα χρονικά διαστήματα.

87. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι τυχόν σφάλμα εκτιμήσεως του Συμβουλίου κατά την έκδοση των προϊσχυσάσων ρυθμίσεων επηρέασε σημαντικά τον καθορισμό των βασικών ποσοτήτων ισογλυκόζης με την πρώτη επίμαχη διάταξη, ήτοι με τη διάταξη του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81.

88. Τούτο ισχύει κατ' εξοχήν για τις επίμαχες διατάξεις των μεταγενεστέρων κανονισμών. Και τούτο διότι, αφενός, κατά την έκδοσή τους είχε παρέλθει ακόμη μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το προϊσχύσαν καθεστώς, ήτοι 20 και πλέον έτη [91]. Αφετέρου, η Κοινότητα είχε εν τω μεταξύ αναλάβει ορισμένες διεθνείς υποχρεώσεις [92], οι οποίες κατά τον καθορισμό των βασικών ποσοτήτων ισογλυκόζης με τον κανονισμό 2038/1999 μπορούσαν ήδη να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο [93], πράγμα το οποίο συνέβη εν πάση περιπτώσει στη συνέχεια.

88 — Αντιθέτως, τούτο εξακολουθούσε να συμβαίνει με την προϊσχύσασα ρύθμιση· βλ. συναφώς το άρθρο 9, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1111/77 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1293/79 καθώς και την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1293/79.

89 — Δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81.

90 — Ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81.

91 — Ο κανονισμός 1293/79 εκδόθηκε στις 25 Ιουνίου 1979, ο δε κανονισμός 2038/1999 στις 13 Σεπτεμβρίου 1999.

92 — Πρόκειται για τη Διεθνή Σύμβαση περί της Γεωργίας (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 25).

93 — Βλ. τη δέκατη τρίτη και δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2038/1999.

89. Βάσει των ανωτέρω, φρονώ ότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία ως προς το ότι τυχόν προγενέστερο σφάλμα εκτιμήσεως του Συμβουλίου θα είχε σημαντική επιρροή επί των επίμαχων διατάξεων. Ως εκ τούτου, ουδείς λόγος συντρέχει να διαπιστωθεί ότι οι εν λόγω διατάξεις είναι ανίσχυρες.

3. Το μέχρι τούδε συναγόμενο συμπέρασμα

90. Ως εκ τούτου, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση:

Από την εξέταση του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να κλονίσουν το κύρος του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81, του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 2038/1999, του άρθρου 1 του κανονισμού 2073/2000, του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001, του άρθρου 1 του κανονισμού 1745/2002 και του άρθρου 1 του κανονισμού 1739/2003 σε σχέση με τον καθορισμό των βασικών ποσοτήτων για την παραγωγή ισογλυκόζης για τη μητροπολιτική Γαλλία.

VI — Πρόταση

91. Βάσει των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής στα ερωτήματα του Cour administrative d'appel Douai:

1) Η εταιρία Roquette Frères δεν εδικαιούτο πέραν πάσης αμφιβολίας να ασκήσει, βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων προσφυγή περί ακυρώσεως του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81, του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 2038/1999, του άρθρου 1 του κανονισμού 2073/2000, του άρθρου 11,

παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001, του άρθρου 1 του κανονισμού 1745/2002 και του άρθρου 1 του κανονισμού 1739/2003.

2) Από την εξέταση του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να κλονίσουν το κύρος του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81, του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 2038/1999, του άρθρου 1 του κανονισμού 2073/2000, του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1260/2001, του άρθρου 1 του κανονισμού 1745/2002 και του άρθρου 1 του κανονισμού 1739/2003 σε σχέση με τον καθορισμό των βασικών ποσοτήτων παραγωγής ισογλυκόζης για τη μητροπολιτική Γαλλία.